

Jméno žáka/žákyně: _____

Česky v oborech

Obor: Praktická sestra

Téma: DÝCHACÍ ÚSTROJÍ – NOSOHLTAN, HRTAN 2/2: PROCVIČOVÁNÍ

Obsah

1. JAZYKOVÉ ÚKOLY	2
2. PROCVIČOVÁNÍ SLOVNÍ ZÁSOBY	4
3. JAZYKOVÁ PRODUKCE	6
4. SEBEHODNOCENÍ	7
5. TEMATICKÝ SLOVNÍČEK	9
6. ŘEŠENÍ	10
7. SEZNAM ZDROJŮ	12

Autorka výukového materiálu: Mgr. Jana Soudková

Metodické vedení: Mgr. Karolína Kenderová

Autorská práva k tomuto výukovému materiálu vykonává META, o. p. s., – Podpora příležitostí ve vzdělávání. Tento materiál lze šířit pouze nekomerčně. Bez předchozího souhlasu META, o. p. s., – Podpora příležitostí ve vzdělávání, jej nelze upravovat nebo jinak zpracovávat.

1. JAZYKOVÉ ÚKOLY

1.1 Přepište tyto věty se správnou diakritikou. Využijte slova pod cvičením.

*Vzor: Leva pruduska odstupuje v ostrejsim uhlu.
Levá průduška odstupuje v ostřejším úhlu.*

Prudusnice se v hrudniku vetvi na pravou a levou prudusku.

Misto vetveni nazývame bifurkace.

Prava pruduska probiha v temer primem pokračovani prudusnice.

Stenu prudusnice a prudusek tvori cylindricky rasinkovy epitel s velkym mnozstvím hlenovych zlazek.

Zakladem sten prudusnice jsou podkovovite chrupavky.

nazýváme, tvoří, pokračování, pravá, cylindrický, řasinkový, hlenových, podkovovité

1.2 Doplňte správnou formu podstatného jména.

*Vzor:
Chrupavčitý skelet (tvořit) _____ hrtanové (chrupavky) _____, spojené
vazy a svaly.
Chrupavčitý skelet tvoří hrtanové chrupavky, spojené vazy a svaly.*

Chrupavky hrtanu jsou spojeny drobnými (kloub) _____.

Pod (chrupavka) _____ štítnou se nachází chrupavka prstencová.

Chrupavka štítná vytváří na přední (plocha) _____ (krk) _____ vyvýšeninu, které se přezdíva ohryzek.

Na zadním (obvod) _____ chrupavky prstencové jsou připevněny dvě drobné trojboké hlasivkové chrupavky.

1.3 V zadání najdete dvě klíčová slova, pozorně si přečtete význam těchto slov, vyberte to vhodné a napište jeho správný tvar z nabídky do věty. **Využijte výběr slov.**

Vzor:

ústit – vlévat se někam, např. řeka může ústit do moře
proudit – téct, šířit se jedním směrem

Vzduch z dutiny nosní proudí do nosohltanu.
Do nosohltanu ústí Eustachova trubice.

klíčová slova:

tvořit dělat, být něčím

spojovat propojovat

Nosohltan se anatomicky řadí k hltanu. Hltan _____ nosohltanem, ústní částí hltanu a hltanohrtanovým úsekem.

Na bočních stranách ústí do nosohltanu Eustachova trubice, která jej _____ se středním uchem.

Dolní část hltanu _____ s horní částí hrtanu.

Hrtan _____ příklopka hrtanová, která odděluje hrtan od hltanu.

Příklopka hrtanová _____ chrupavkou listového tvaru.

Stěna hrtanu _____ cylindrickým řasinkovitým epitelem, řídkým vazivem a chrupavkami. Chrupavky _____ drobnými klouby.

je tvořen, je tvořena, jsou spojeny, spojuje, je spojena, tvoří

1.4 **Uspořádejte věty tak, aby dávaly smysl. Pomůže vám velké písmeno prvního slova a tečka za posledním slovem.**

Vzor: chrupavce – je zavěšena – prstencové. – Průdušnice – na
Průdušnice je zavěšena na chrupavce prstencové.

- trojboké hlasivkové chrupavky – obvodu – prstencové – k zadnímu – chrupavky – jsou připojeny
- kopíruje tvar – svým průběhem – páteře – průdušnice
- je uložena – průdušnice – stranách – štítná žláza – po
- větví – se – levou a pravou průdušku – průdušnice – na
- odstupuje – v ostřejším – levá průduška – průdušnice – úhlu – od

- trojboké hlasivkové chrupavky. – obvodu – prstencové – K zadnímu – chrupavky – jsou připojeny
- kopíruje tvar – svým průběhem – páteře. – Průdušnice
- je uložena – průdušnice – stranách – štítná žláza. Po
- větví – se – přechází – brání – kříží levou a pravou průdušku. Průdušnice – na
- odstupuje – v ostřejším – Levá průduška – průdušnice – úhlu. od

1.5 Doplněte do vět předložky tak, aby dávaly smysl. Vyberte ze seznamu vhodnou předložku.

Vzor: *Lymfatické buňky chrání proti infekci.*
mezi za pod na u nad

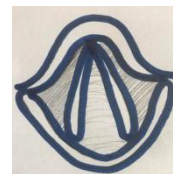
Chrupavka štítná se nachází _____ chrupavkou prstencovou.
Ohryzek je vyvýšenina chrupavky štítné, viditelná _____ přední straně krku.
Hlasové vazy se nachází _____ zadním obvodem chrupavky prstencové a zadní plochou chrupavky štítné.
Jícen se nachází _____ průdušnicí.
Mízní uzliny se nachází _____ Eustachovy trubice.
Řídké podslizniční vazivo se nachází _____ cylindrickým řasinkovým epitelem.

2. PROCVIČOVÁNÍ SLOVNÍ ZÁSOPY

2.1 Doplněte správné výrazy do křížovky. Výraz v tajence obsahuje název obrázku.

1. Co má tvar nálevky?
2. Co se nachází v blízkosti Eustachovy trubice a je bariérou proti infekci (j. č.)?
3. Název místa přechodu mezi dutinou nosní a nosohltanem (množné číslo).
4. Název trubice spojující nosohltan se středoušní dutinou.
5. Co má délku 12 cm?
6. Tvar chrupavky (j.č., podstatné jméno).
7. Název kosti, na které je zavěšen hrtan (j.č.).
8. Název vyvýšeniny, kterou tvoří chrupavka štítná na přední straně krku.

1																					
2																					
3																					
4																					
5																					
6																					
7																					
8																					

Tajenka: _____

2.2 Doplňte správnou variantu do textu. **Zakroužkujte správnou variantu.**

Vzor: Ohryzek je viditelná _____ na přední straně krku.

- a) zvýšenina
- b) vyvýšenina
- c) navýšenina

1. Na zadním obvodu chrupavky prstencové jsou připevněny dvě _____ hlasivkové chrupavky.

- a) **dvojboké**
- b) **trojboké**
- c) **čtyřboké**

2. Hlas je tvořen napínáním, _____ a oddalováním hlasových vazů.

- a) **přibližováním**
- b) **natahováním**
- c) **přitahováním**

3. Po stranách _____ se nachází dvě části štítné žlázy.

- a) **páteře**
- b) **průdušinky**
- c) **průdušnice**

4. Malé množství _____ svaloviny mění průměr trubic.

- a) **příčně pruhované**
- b) **příčně hladké**
- c) **hladké**

5. Cylindrický řasinkový epitel ve stěně průdušnice a průdušek obsahuje _____ množství hlenových žlázek.

- a) **přiměřené**
- b) **velké**
- c) **malé**

6. Bifrukace je místo _____ průdušek.

- a) **uložení**
- b) **větvení**
- c) **spojení**

2.3 Naskenujte telefonem QR kód a procvičte si pojmy.

Learning apps – přiřazovací tabulka

3. JAZYKOVÁ PRODUKCE

3.1 Doplňte následující věty. (Vyberte z nabídky správné pojmy.)

- a) Chrupavčitý skelet tvoří _____ chrupavky spojené navzájem drobnými _____, vazy a _____.
- b) Největší chrupavkou je chrupavka _____ na chrupavce _____ uložené _____ ní. Na _____ obvodu chrupavky prstencové nachází trojboké hlasivkové chrupavky.
- c) Hrtan je zavěšen na _____ a má _____ nálevkovitý _____.

- a)
- velké, klouby, epitel
 - podkovovité, klouby, svaly
 - velké, kosti, epitel
 - podkovovité, kosti, svaly
- b)
- prstencová, štítné, nad, předním
 - štítná, prstencové, nad, předním
 - štítná, prstencové, pod, zadním
 - prstencová, štítné, pod, zadním
- c)
- jazylce, mírně, tvar
 - průdušnici, mírně, podobu
 - průdušnici, vysoký, tvar
 - jazylce, mírně, podobu

3.2 V zadaných slovech a slovních spojení vyhledejte trojice slov, které spolu souvisí, a utvořte z nich věty.

průdušnice	odstup	ohryzek
přední část krku	délka	hlas
zadní obvod	chrupavka prstencová	ostrý úhel
levá průduška	napínat	trojboké chrupavky
hlasové vazy	vyvýšenina	12 cm

3.3 Naskenujte telefonem QR kód a procvičte si pojmy.

Learning apps – koňské dostihy

4. SEBEHODNOCENÍ

4.1 Popis zvládám

Skvěle, vše je mi jasné, nemám žádné otázky

Celkem dobře, je pár maličností, kterým úplně nerozumím a mám nějaké otázky

Tématu vůbec nerozumím, potřeboval/a bych to celé vysvětlit znovu.

Komentář
vyučujícího

4.2 Popis funkce zvládám

0 %

100 %

Komentář
vyučujícího

4.3 Co se mi daří konkrétně

Vzor: mluvit o tématu
porozumět textu
pamatovat si vlastní slovní zásobu

4.4 Na čem chci ještě pracovat.

Vzor: mluvit o tématu
porozumět textu
zlepšit slovní zásobu

5. TEMATICKÝ SLOVNÍČEK

anatomicky	stavebně
bránit	chránit
čípek	kuželovitý výběžek měkké tkáně
měkké patro	svalový útvar v dutině ústní, potažený sliznicí
měnit	dělat jiným
navazovat	připojit se k něčemu jako pokračování
oddělovat	vymezit hranici
pohyb	změna polohy
stažení	tahem učinit těsně přiléhajícím
řadit se	stavět vedle sebe
vytvářet	dávat za vznik
zajištění	Zařídit, aby něco bylo nebo zůstalo
zabraňovat	bránit, aby se něco stalo

Oranžová slovesa, vínová přídavná jména, žlutě odvozená slova (v textu se nevyskytují)

1.1

Průdušnice se v hrudníku větví na pravou a levou průdušku.

Místo větvení nazýváme bifurkace.

Pravá průduška probíhá v téměř přímém pokračování průdušnice.

Stěnu průdušnice a průdušek tvoří cylindrický řasinkový epitel s velkým množstvím hlenových žlázek.

Základem stěny jsou podkovovité chrupavky.

1.2

Chrupavky hrtanu jsou spojeny drobnými klouby.

Pod chrupavkou štítnou se nachází chrupavka prstencová.

Chrupavka štítná vytváří na přední ploše krku vyvýšeninu, které se přezdívá ohryzek.

Na zadním obvodu chrupavky prstencové jsou připevněny dvě drobné trojboké hlasivkové chrupavky.

1.3

Nosohltan se anatomicky řadí k hltanu. Hltan je **tvořen** nosohltanem, ústní částí hltanu a hltanohrtanovým úsekem.

Na bočních stranách ústí do nosohltanu Eustachova trubice, která jej **spojuje** se středním uchem.

Dolní část hltanu je **spojena** s horní částí hrtanu.

Hrtan **tvoří** příklopka hrtanová, která odděluje hrtan od hltanu.

Příklopka hrtanová je **tvořena** chrupavkou listového tvaru.

Stěna hrtanu je **tvořena** cylindrickým řasinkovitým epitelem, řídkým vazivem a chrupavkami.

Chrupavky jsou **spojeny** drobnými klouby.

1.4

K zadnímu obvodu chrupavky prstencové jsou připojeny trojboké hlasivkové chrupavky.

Průdušnice svým průběhem kopíruje tvar páteře.

Po stranách průdušnice je uložena štítná žláza.

Průdušnice se větví na pravou a levou průdušku.

Levá průduška odstupuje od průdušnice v ostřejším úhlu.

1.5

Chrupavka štítná se nachází **nad** chrupavkou prstencovou.

Ohryzek je vyvýšenina chrupavky štítné, viditelná **na** přední straně krku.

Hlasové vazy se nachází **mezi** zadním obvodem chrupavky prstencové a zadní plochou chrupavky štítné.

Jícen se nachází **za** průdušnicí.

Mízní uzliny se nachází **u** ústí Eustachovy trubice.

Řídké podslizniční vazivo se nachází **pod** cylindrickým řasinkovým epitelem.

2.1

1
2
3

N	O	S	O	H	L	T	A	N
M	A	N	D	L	E			
		CH	O	A	N	Y		

4						E	U	S	T	A	CH	O	V	A
5	P	R	Ů	D	U	Š	N	I	C	E				
6			P	O	D	K	O	V	A					
7			J	A	Z	Y	L	K	A					
8					O	H	R	Y	Z	E	K			

2.2

1. Na zadním obvodu chrupavky prstencové jsou připevněny dvě **trojboké** hlasivkové chrupavky.
2. Hlas je tvořen napínáním **přitahováním** a oddalováním hlasových vazů.
3. Po stranách **průdušnice** se nachází dvě části štítné žlázy.
4. Malé množství **hladké** svaloviny mění průměr trubic.
5. Cylindrický řasinkový epitel ve stěně průdušnice a průdušek obsahuje **malé** množství hlenových žlázek.
6. Měkké patro a čípek **odděluje** nosohltan od ústní části hltanu. Nosohltan **má** tvar nálevky. Do nosohltanu **proudí** vzduch z dutiny nosní. Eustachova trubice **spojuje** nosohltan se středním uchem. Eustachova trubice **vyrovnává tlaky** v dutině středoušní. Průdušnice **visí na** chrupavce prstencové. Průdušnice **leží** před jícnem, svým průběhem **kopíruje** zakřivení páteře. Bifurkace je místo **větvení** průdušek.

3.1

- a) Chrupavčitý skelet tvoří _____ chrupavky, spojené navzájem drobnými _____, vazy a _____.
- b) Největší chrupavkou je chrupavka _____ na chrupavce _____ uloženou _____ ní se na _____ obvodu nachází trojboké hlasivkové chrupavky.
- c) Hrtan je zavěšen na _____ a má _____ nálevkovitý _____.

a) **podkovovité, klouby, svaly**

b) **štítná, prstencové, pod, zadním**

c) **jazyk, mírně, tvar**

3.2

Průdušnice délka 12 cm. Např. Průdušnice má délku 12 cm.
 Přední část krku vyvýšenina ohryzek. Např. Na přední části krku se nachází vyvýšenina, nazývána ohryzek.
 Zadní obvod chrupavka prstencová trojboké chrupavky. Např. Trojboké prstencové chrupavky se nachází na zadním obvodu chrupavky.
 Levá průduška odstup ostrý úhel. Např. Levá průduška odstupuje v ostrém úhlu.
 Hlasové vazy napínat hlas. Např. Hlasové vazy při napínání vytváří hlas.

7. SEZNAM ZDROJŮ

DYLEVSKÝ, Ivan. *Somatologie*. Vyd. 2. (přepřac. a dopl.). Olomouc: Epava, 2000. ISBN 80-862-9705-5.

JELÍNEK, Jan a Vladimír ZICHÁČEK. *Biologie pro gymnázia: (teoretická a praktická část)*. 4. rozš. vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2000. ISBN 80-7182-107-1.

Internetová jazyková příručka. Internetová jazyková příručka [online]. Copyright © [cit. 11.04.2023]. Dostupné z: <https://prirucka.ujc.cas.cz/>

ZONER-2011921833 LINGEA S.R.O. *Nechybujte.cz*. Online. 2012. Dostupné z: <https://www.nechybujte.cz/>. [cit. 2024-02-10].

[obrázky: autor](#)